

Adviezen, projecten en activiteiten van het CRA

Deelname in Kwaliteitsteams en jury's in 2014

Onderwerp	Toelichting	betrokken
Zwolle Spoorzone	Rients Dijkstra is lid van het kwaliteitsteam en geeft op dit moment advies op het kwaliteitsboek. Dit boek is het overkoepelende kader voor alle (toekomstige) ruimtelijke projecten.	IenM, RWS
Ring Utrecht	Rients Dijkstra is voorzitter van het kwaliteitsteam en adviseert over de planuitwerking.	IenM, RWS
A7 Ring Groningen	Rients Dijkstra is voorzitter van het kwaliteitsteam. De aanbestedingsfase van het project zal op korte termijn starten. Het kwaliteitsteam adviseert over de rol van ruimtelijke kwaliteit en vormgeving tijdens deze fase.	IenM, RWS
Nieuw Westelijke Oeververbinding	Rients Dijkstra is voorzitter van het kwaliteitsteam. Het team adviseert de over de inpassing en vormgeving van de weg. De projectorganisatie bereidt zich voor op de aanbestedingsfase. Het kwaliteitsteam adviseert hierover.	IenM, RWS
A13/A16	Rients Dijkstra is voorzitter van het kwaliteitsteam. Het kwaliteitsteam adviseert de projectorganisatie (RWS) over de inpassing en vormgeving van de weg.	IenM, RWS
Afsluitdijk	Eric Luiten is voorzitter van het kwaliteitsteam dat adviseert over de borging van ruimtelijke kwaliteit in het traject versterking afsluitdijk.	RWS
Ruimte voor de rivier	Eric Luiten is voorzitter van het kwaliteitsteam. Borgen ruimtelijke kwaliteit in uitvoeringsfase Ruimte voor Rivier dmv uitvoeringsbezoeken.	RWS
Nieuw Hollandse Waterlinie	Eric Luiten is voorzitter van het kwaliteitsteam dat de Liniecommissie en de overige belanghebbende overheden adviseert over de uitvoeringsplannen van het Linieperspectief. Het Qteam gaat uit van de samenhang van de gehele Linie.	Liniecommissie (Waterlinie provincies)
Nieuwe Sleutelprojecten	Frits van Dongen was lid van Kwaliteitsteam Amsterdam Zuidas, Utrecht en Breda. Jan Brouwer is namens de Rijksbouwmeester lid van kwaliteitsteams Arnhem, Rotterdam en Den Haag Centraal.	Betrokken Gemeente, NS, ProRail, Spoorbouwmeester, IenM
Herbestemmings-team	Frits van Dongen was lid van het H-team. Begin 2015 gaat het H-team over in een door in H-team nieuwe stijl onder auspiciën van CRA.	RCE
Gouden Piramide	Frits van Dongen was jury voorzitter van de editie 2014. Eric Luiten is voorzitter van de jury van de editie van de Gouden Piramide 2015 (gebiedsontwikkeling) .	OCW
Spoorzone Ede	Eric Luiten is lid van het kwaliteitsteam. Advisering over aanbesteding voor de bouw van de twee onderdoorgangen in de westelijke Spoorzone Ede.	gemeente Ede, NS en ProRail
Markerwadden	Eric Luiten is voorzitter van het kwaliteitsteam. Q-team denkt mee over voorwaarden voor aanleg Markerwadden in Markermeer en speelt rol in selectie aanbesteding.	Natuurmonumenten, IenM, EZ, Flevoland en Lelystad
Jury kinderdijk	Eric Luiten is voorzitter van de jury. Open Oproep, uitgeschreven door Architectuur Lokaal, voor het nieuwe entreegebied en bezoekerscentrum van	Stichting Werelderfgoed Kinderdijk

	Kinderdijk.	
Jury EO Wijers-prijsvraag 2014-2015	Rients Dijkstra is jurylid. De EO Wijers-prijsvraag wordt in 2014-2015 in de regio Stedendriehoek georganiseerd met als centraal thema de ambitie van de regio om in 2030 energieneutraal te zijn.	EO Wijers stichting

Afgeronde adviezen/projecten

Datum	Advies/project	Betrokken departementen
Januari 2015	Ontwerpend onderzoek Natuurinclusief Bouwen Naar aanleiding van de nationale Natuurtop en het opstellen van een nieuwe Natuurvisie adviseerde het CRA over natuurinclusief bouwen. Het CRA heeft aan de hand van twee concrete pilots ontwerpend onderzoek verkend hoe dit natuurinclusief bouwen gestalte kan krijgen.	Ministerie van EZ
Januari 2015	Advies Marineterrein Amsterdam Advies aan Rijksvastgoedbedrijf over organische ontwikkeling Marineterrein. Advies voorzien dec 2015. Betrokkenheid CRA bij nadenken over kwaliteitsborging.	Rijksvastgoedbedrijf, Pieter Dijkmeester (gevraagd advies)
Januari 2015	Nieuwe Bouwcultuur Het essay 'De adaptieve stad vraagt om een Nieuwe Bouwcultuur', is in januari 2015 gepubliceerd in De Architect. In 2014 is door middel van debatten en rondetafelgesprekken met zo'n 50 professionals uit de verschillende sectoren van de bouw-, ontwerp- en ontwikkelwereld verdere lading gegeven aan het begrip Nieuwe Bouwcultuur.	Eigen initiatief
December 2014	Ontwerpend onderzoek Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLb) In juni 2014 is de nationale invulling van het Europese landbouwbeleid voor de komende jaren bekend gemaakt. Via het GLb wordt de vergroening van het landschap ingevuld. Het CRA heeft een ontwerpend onderzoek laten uitvoeren naar de manier waarop verschillende gradaties van samenwerking tussen agrariërs en overheid de kwaliteit van het landschap zouden kunnen ondersteunen. Krijgt een vervolg in gevraagd advies voorjaar 2015	Ministerie van EZ
16 december 2014	Advies Betekenis van gebouwen en terreinen van Staatsbosbeheer Gevraagd advies over een nieuwe visie op de toekomst van gebouwen en terreinen van Staatsbosbeheer. Het CRA stelt in zijn advies dat dit eigendom in relatie tot het nationale landschappelijke raamwerk en de grote ruimtelijke opgaven - zoals de wateropgave en de energietransitie - moet worden gezien.	Staatsbosbeheer, Directeur Dhr. S. Thijsen (gevraagd advies)
15 december 2014	Advies Rijksvastgoed in beweging In het advies stelt het CRA dat de afstootopgave van rijksvastgoed vanuit een publieke verantwoordelijkheid en in nauwe samenwerking met lokale partijen zou moeten vormgegeven. Het CRA wijst op de zorgplicht van de overheid ten aanzien van de kwaliteit van de bebouwde omgeving. Naast economische afwegingen (het hoogste bod)	De Minister voor Wonen en Rijksdienst, De heer drs. S.A. Blok (gevraagd advies)

	moeten ook maatschappelijke doelstellingen worden meegewogen.	
November 2014	Fietsland NL Onderzoek tussen de nationale belangen (concurrentiekracht, leefbaarheid, bereikbaarheid) en de bijdrage van de fiets aan deze nationale belangen. Fietsland NL pleit voor meer rijksaandacht voor de fiets. korte inhoudelijke toelichting	Eigen initiatief. Intensief contact met verschillende directoraten binnen IenM
Oktober 2014	Knooppunten Samen met lokale en regionale partijen, worden concrete verbeteringen rondom drie knooppunten met een rijksbelang voorgesteld. Ontwerpers zijn gekoppeld en hebben opdracht gekregen. Tweede selectieronde van knooppunten is recentelijk gestart.	Eigen initiatief. Betrokken: IenM, regionale en lokale overheden.
Oktober 2014	Ladder duurzame verstedelijking Een onderzoek naar de ladder voor duurzame verstedelijking als instrument voor versterking agglomeratiekracht. Onderzoek is afgerond, vervolgstappen om kennis onder te brengen.	Eigen initiatief
Oktober 2014	Ruimtelijke economie voor dummies Inleiding tot de relatie tussen ruimtelijke planning en economische concurrentiekracht. korte inhoudelijke toelichting	Eigen initiatief
2 oktober 2014	Advies Wintrack II-masten (hoogspanning) Advies over het esthetisch concept voor de Windtrack II-masten. Het CRa acht de beeldkwaliteitseisen van de Wintrack II in lijn met het concept van de Wintrack I-mast en geeft een aantal belangrijke aandachtspunten mee.	Ministerie EZ, directeur Energiemarkt Dhr. J.C. de Groot (gevraagd advies)
September 2014	Young Innovators Oplevering en presentatie van de resultaten Young Innovators. Lunchlezingen op diverse ministeries.	Eigen initiatief. In samenspraak met ministerie IenM (AAARO gelden)
22 sept 2014	Oogstdag Landschapstriënnale Rijksadviseur Landschap en Water organiseerde de afsluitende oogstdag van de Landschapstriënnale Lingezen, die bovendien de opmaat vormde voor de volgende Landschapstriënnale PARK 21 in 2017.	Bestuur landschapstriënnale, EZ
17 sept 2014	Advies Kwaliteitsborging in de bouw Advisering aan minister Blok over wetsvoorstel kwaliteitsborging in de bouw.	De Minister voor Wonen en Rijksdienst, De heer drs. S.A. Blok (gevraagd advies)
16 sept 2014	Werkbezoek Marineterrein Amsterdam op uitnodiging van het Rijksvastgoedbedrijf. Onderwerp: organisch ontwikkelen.	
16 sept 2014	Advies Auteurswet Voor herbestemming is vooralsnog geen aanpassing van de auteurswet nodig. Dit adviseert het CRa naar aanleiding van een onderzoeksvraag vanuit het Rijksvastgoedbedrijf.	Rijksvastgoedbedrijf, Directeur Generaal J. Uijlenbroek (gevraagd advies)
16 sept 2014	Advies Kwaliteitsborging Deltaprogramma Het CRa ziet het Deltaprogramma primair als ruimtelijke opgave. Waterbeheer is onlosmakelijk verbonden met de ruimtelijke structuur van Nederland. In de uitvoering van het Deltaprogramma liggen veel kansen en ruimtelijke uitdagingen in het verschiet.	Ministerie IenM, Directeur Generaal Ruimte en Water dhr. P. Heij (gevraagd advies) Cc Deltacommissaris, Dhr. drs. W.J. Kuijken (gevraagd advies)
juli 2014	'Nulmeting' energietransitie Nederland Foto-opdracht Theo Baart over de stand van de energietransitie in het Nederlandse landschap,	Eigen initiatief

	Aangeboden aan Ed Nijpels (energiecoördinator).	
5/6 juni 2014	Architectuurbiënnale Venetië 'Fundamentals', op uitnodiging van het Nieuwe Instituut.	
juni 2014	Studie Wederopbouwlandschappen Studie naar historisch geografische essenties uit wederopbouwperiode van Haskerveenpolder en De Groep.	Ministerie OCW en Rijksdienst Cultureel Erfgoed (gevraagd ihkv Visie Erfgoed en Ruimte)
15 mei 2014	Advies Hydrobiografie Marken Marken is één van de drie locaties waar Rijkswaterstaat een Pilot Meerlaags Veiligheid uitvoert om de bescherming tegen hoogwater te verbeteren. Het CRa heeft een hydrobiografie van Marken laten maken. Deze cultuurhistorische kenschets van Marken is gericht op de manier waarop de Markers door de eeuwen heen hebben geleefd met (de dreiging van) het water. In een advies aan RWS levert het CRa een viertal aanbevelingen die betrekking hebben op het verband tussen de (water)geschiedenis van het eiland en de strategie tegen hoogwater in de toekomst.	Rijkswaterstaat West-Nederland Noord Directeur Water, Scheepvaart, Realisatie en Infrastructuur Dr. ir. E.H.S. van Duin Cc. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (gevraagd ihkv Visie Erfgoed en Ruimte)
18 april 2014	Werkbezoek Almere op uitnodiging wethouder Henk Mulder. Onderwerp: spontane stedenbouw en Floriadeterrein.	
31 Maart 2014	Advies Deltaprogramma IJsselmeer Visie van CRa op de samenhang tussen ingrepen in het waterbeheer en de ruimtelijke kwaliteiten en ontwikkelingen op het niveau van het hele IJsselmeergebied.	Stuurgroep Deltaprogramma IJsselmeergebied (gevraagd advies)
31 Maart 2014	Ruimtelijk kwaliteitskader IJsselmeer Het Kwaliteitskader helpt de mogelijke samenhang tussen de ingrepen in het waterbeheer en de ruimtelijke kwaliteit van de (beoogde) ontwikkelingen in dit gebied scherp(er) te krijgen.	eigen initiatief ism DPIJ
25 maart 2014	Advies Wind op Land: RCR Veenkoloniën Ontwerpde oordeelsvorming lopende RCR-procedure. Advies afgerond, wordt gebruikt in mer (openbaar sinds 13 oktober 2014).	Ministerie van EZ, dhr. E.J. de Vries Plv. DG Energie en Duurzaamheid (gevraagd advies)
25 maart 2014	Advies Kwaliteit in de Zuidwestelijke Delta Advies over de borging van ruimtelijke kwaliteit bij de voorbereiding van de Deltaplannen voor de Zuidwestelijke Delta.	Stuurgroep Deltaprogramma Zuidwestelijke Delta (gevraagd advies)
5 maart 2014	Advies Fietsverbinding Marineterrein Amsterdam In het advies onderzoekt het CRa diverse opties voor de verbinding van het terrein met de stad, en komt met een voorkeursvariant.	Rijksvastgoedbedrijf (betrokkenheid van gemeente Amsterdam) (gevraagd advies)
5 februari 2014	Advies Wind op zee: Haalbaarheidsstudie 12 mijlszone Advies tbv besluitvorming Kabinet over geschikte locaties wind op zee. Pleidooi om de planologische, de kwalitatieve en de energetische dimensie van het vraagstuk te verbreden.	Ministerie IenM, Directeur Generaal Ruimte en Water dhr. P. Heij cc. Ministerie van EZ, Plv. DG Energie en Duurzaamheid dhr. E.J. de Vries (gevraagd advies)
12 februari 2014	Advies Landschap in m.e.r. Advies over een beter begrippenkader en effectievere operationalisering van het aspect landschap in milieueffectrapportage.	Commissie voor de Milieueffectrapportage (gevraagd advies)
23 september 2013	Advies Rijksvastgoedportefeuillestrategie CRa advies over de RVPS 2014 waarin CRa pleit voor maatwerk in de afstootopgave. Het CRa beveelt een bredere analyse aan waarbij de maatschappelijke	Aan de voorzitter van de ICRV, Directeur Generaal Ruimte en Water dhr. P. Heij (gevraagd advies)

	waarde en de ruimtelijke potentie van een object in beeld komt.	
11 september 2013	RRAAM (Rijk-Regioprogramma Amsterdam-Almere-Markermeer) - 2 CRA reactie op de ontwerp-Rijksstructuurvisie RRAAM als vervolg op het advies van eind 2012 op de consultatienotitie.	(gevraagd advies)
6 augustus 2013	Advies 'Naar een nationaal Atelier Wind' Advies over de implementatiefase van de Structuurvisie Wind op Land. Het advies gaat in op de kwalitatieve, landschappelijke dimensie van de plaatsingsproblematiek. Het CRA beveelt de instelling van een Nationaal Atelier Wind aan.	Aan Minister Economische Zaken, de heer H.G.J. Kamp (gevraagd advies)
30 juli 2013	Advies Natuurambitie Grote Wateren CRA advies als bijdrage aan de beleidsverkenning: vertrouwen op natuurlijke regionale systemen en durf een meer dynamische attitude ten aanzien van regelgeving aan. Werk de beleidsverkenning uit tot beleidsvorming en sluit de verkenning aan op het Deltaprogramma.	Aan Ministerie EZ, Directeur Generaal Natuur en Regio, mevr. ir. A. Burger (gevraagd advies)
25 juli 2013	Advies Energietransitie/Energielandschappen Advies over de kwalitatieve en ruimtelijke aspecten van de duurzame energietransitie. Het CRA bepleit een nadere uitwerking van de energieambitie op basis van eigendom op verschillende schaalniveaus.	Aan Ministerie IenM, Directeur Generaal Ruimte en Water dhr. P. Heij (gevraagd advies)
9 juli 2013	Advies Handelingsperspectief Zuidelijke Randstad Integrale reflectie op de rijksvoorzet voor het Handelingsperspectief Zuidelijke Randstad met de nadruk op de ruimtelijke randvoorwaarden voor de ontwikkeling van een excellent vestigingsklimaat in de Zuidelijke Randstad.	Aan Ministerie IenM, Directeur-Generaal Ruimte en Water dhr. P. Heij (gevraagd advies)
13 juni 2013	Advies Afstoot Monumenten Een ongevraagd advies aan Minister Blok over de voorgenomen afstoot van 34 Rijksmonumenten met erfgoedstatus.	Aan Minister Wonen en Rijksdienst, dhr. Blok
2 mei 2013	Advies Omgevingswet Een ongevraagd advies over de Omgevingswet waarin het CRA aandacht vraagt voor de borging van kwaliteit van ruimtelijke interventies en onafhankelijke oordeelsvorming.	Aan Minister Infrastructuur en Milieu, mevr. Schultz
14 februari 2013	Advies Werkeiland IJsselmeer Advies over een voorgenomen werkeiland en behoefte van zandwinning in het IJsselmeer.	Aan Rijkswaterstaat IJsselmeergebied, mvr. M. Creemers (gevraagd advies)
10 december 2012	Advies RRAAM (Rijk-Regioprogramma Amsterdam-Almere-Markermeer) Advies van het CRA over de Consultatienotitie RRAAM 2012 met als kernpunt het advies om de ontwikkelingen te faseren en rekening te houden met langzamer groeiscenario's.	Aan ministerie IenM, dhr. Ruis (gevraagd advies)